

Do druku nr 1753

Warszawa, 7 sierpnia 2017 r.

DP-IV-MJ-024-411/17

Pani

Agnieszka KACZMARSKA

Szef Kancelarii Sejmu

W nawiązaniu do pisma z dnia 5 lipca 2017 r. (znak: GMS-WP-173-178/17) dotyczącego *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych*, przedstawiam następujące stanowisko Narodowego Banku Polskiego.

Przedstawiony do opinii NBP projekt ustawy przewiduje zwiększenie kwoty wolnej w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) od 2018 r. do 30 451 zł dla wszystkich podatników, podczas gdy obecnie jej wysokość jest zróżnicowana w zależności od osiągniętych dochodów i wynosi od 0 do 6 600 zł (art. 27, ust. 1a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych; Dz.U. z 2016 r., poz. 2032, z późn. zm.). Jednocześnie proponowane jest zmniejszenie kwoty składek na ubezpieczenie zdrowotne odliczanej od podatku z 7,75% do 5% podstawy wymiaru tej składki.

Projekt ustawy w przedłożonym kształcie wiąże się ze znaczącym, trwałym ubytkiem dochodów sektora finansów publicznych, szacowanym przez projektodawcę na poziomie przekraczającym 2% PKB w skali roku¹. W świetle przyjętego przez rząd „Programu Konwergencji. Aktualizacja 2017 (kwiecień 2017 r.)” oraz aktualnych prognoz kształtowania sytuacji sektora finansów publicznych, wprowadzenie przedłożonego rozwiązania skutkowałoby wzrostem deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych znacznie powyżej 3% PKB. Oznaczałoby to także naruszenie stabilizującej reguły wydatkowej i wzrost relacji długu publicznego do PKB, który mógłby w średnim okresie doprowadzić do przekroczenia zapisanego w ustawie o finansach publicznych progu 55% PKB.

Wejście w życie proponowanych rozwiązań stanowiłoby istotne zagrożenie dla sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego (JST). Nastąpiłby bowiem ubytek wpływów JST z PIT, którego skala wyniosłaby ponad 20% ich dochodów ogółem. Jednocześnie projekt nie przewiduje wprowadzenia mechanizmu pozwalającego na zrekompensowanie samorządom tego ubytku. Utrata dochodów JST o tak wielkiej skali skutkowałaby m.in. ograniczeniem możliwości współfinansowania projektów realizowanych z udziałem środków unijnych.

W ocenie NBP, ze względu na bardzo znaczące negatywne skutki finansowe dla sektora finansów publicznych, projekt w zaproponowanym kształcie nie powinien zostać przyjęty. Ewentualne zmiany w zakresie kwoty wolnej w PIT powinny być elementem całościowej strategii budżetowej rządu, zapewniającej stabilność finansów publicznych w średnim okresie oraz zapobiegającej procyklicznemu oddziaływaniu polityki fiskalnej na gospodarkę.

Uwagi szczegółowe

1. W art. 1 pkt 1 projektu przewidującym zmianę brzmienia art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych w wyrażeniu „określonych w pierwszym przedziale skali podatkowej, o której mowa w 1” cyfrę „1” należy zastąpić „art. 27 ust. 1”;

¹ Szacunek zawarty w uzasadnieniu do projektu ustawy, uwzględniający ograniczenie ubytku dochodów w związku z proponowanym zmniejszeniem poziomu odliczania od podatku składki na ubezpieczenie zdrowotne (s. 7 uzasadnienia projektu).

2. Przedstawione w uzasadnieniu projektu oszacowanie jej negatywnych skutków dla finansów publicznych pomija wpływ na przychody składkowe Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ). W niektórych przypadkach składka na ubezpieczenie zdrowotne nie może przekroczyć kwoty zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych przed odliczeniem części składki zdrowotnej (art. 83 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych; Dz.U. z 2016 r., poz. 1793, z późn. zm.). Konsekwencją proponowanego zwiększenia kwoty wolnej byłby zatem spadek wpływów ze składek na ubezpieczenie zdrowotne do NFZ;
3. Wątpliwości budzi wskazanie przez projektodawcę wśród źródeł finansowania podwyższenia kwoty wolnej m.in. likwidacji Funduszu Pracy oraz uszczelnienia podatku VAT i CIT. Przedłożony projekt nie przewiduje jednak zmian w tym zakresie.

